

Wass Albert szoborpályázat Budakeszin

Wass Albert szobrának minden városban, faluban ott kellene állnia, tekintet nélkül arra, hogy volt-e fizikai kötődése a helyhez ill. járt-e ott.

Egy dologban biztosak lehetünk: járt! ha nem is fizikai mivoltában; szellemében, hiszen szellemissége megérinti a világ bármely pontján élő embert, megérinti és felemeli. Felemeli és összeköti egymással. Összeköt minket és minden lelket, aki olvassa műveit. Együtt lélekben erősebbek leszünk általa.

Bármennyi szobrot állítunk, akkor sem tudjuk jóvátenni azt a szégyenletes sok gonoszságot, amit Wass Albert ellen életében elkövettek és gyalázat, sajnós még halála után is folytatódik. Ennek ellenére Wass emelkedetten kerekedett a gyarlóság fölé, ezért a szobron is ott a jellegzetes mosolya az arcán, tudatában annak, hogy:

„Maradnak az igazak és a jók,
A tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tavak és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!
Likasztják már az égben fönt a rostát
S a csillagok tengelyét olajozzák
Szorgalmas angyalok.
És léssen csillagfordulás megint
És miként hirdeti a Biblia:
Mégméri az embernek fia
S ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad
De a kő marad.”

Szemeit inkább szűken összehúzza tartotta, hiszen távolba nézett. Nem térben, gondolatban. Amerikában is az ő kedves hazáját Erdélyt látta lelki szemei előtt mindhaláláig.

„A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.”

Feliratú kő hordozza W.A. lelkét; a bronzportrét. A szem a lélek tükre. A szemet a bronz mélységével lehet jól visszaadni. Eredetileg sárból-agyagból gyúrtam a szobrot-egyfajta teremtés. Wass Albert lényege nem a teste, hanem a lelke! A szelleme.

Szellemét csak az arckifejezés- szem viszony adhatja vissza művei ismeretein keresztül.

Mivel 1991 óta megjelent összes művét (sokat még azelőtt Floridai kiadásokban) olvastam, ezért 17 év állt rendelkezésemre megismerni az író óriást, az egyik legnagyobb magyar író óriást Wass Albertet.

(a Debrecen-pallagi 2003. februárjában avatott magyarországi első! Wass Albert szobor készítésére az a megtiszteltetés ért, hogy engem kértek fel az ifjú Wass domborművének elkészítésére. A 2. Wass Albert szobrom a Magyarok Világszövetsége tulajdona, a Magyarok Házában látható (2005. februárjában avatott.)

Ez az öregkori művész portrészobor.

Most még hátravan az ereje teljében lévő középkorú 60 év körüli író mellszobor: A TÖRHETETLEN LÉLEK.

A szoborról:

Egyenes fejtartása az író egyenes jellemét kell tükrözze (emlékezzünk az olimpiai győzelmére (lövészet 1. helyezett), melynek díját nem vette át, mert a román himnusz alatt kellett volna állnia a dobogón.)

A mellszobor kissé aszimmetrikus vállmegoldása és kigombolt Bocskai öltözte, hogy soha nem volt merev, nyakig begombolkozó természetű ember. Ez a műveiben tükröződik: Az, aki 17 !!! Féle regénytípust is tud ötvözni egy könyvben, (Magyarországon először) az egy igazán kitárulkozó, tettekéss, merész egyéniség.

A Bocskai öltözet azt takarja, hogy Wass magyarsága mindennél fontosabb:

„Töretlen hittel ember és magyar

Ezért lelkéhez -hiszen nevezzük a szoboralkotást lélektükrözésnek- jobban illik egy magyaros viselet. Ő, aki minden vagyonát a magyarság-székelység megmentésére, világgal való megismertetésére fordította, töretlen hittel, akarattal egész életén át.

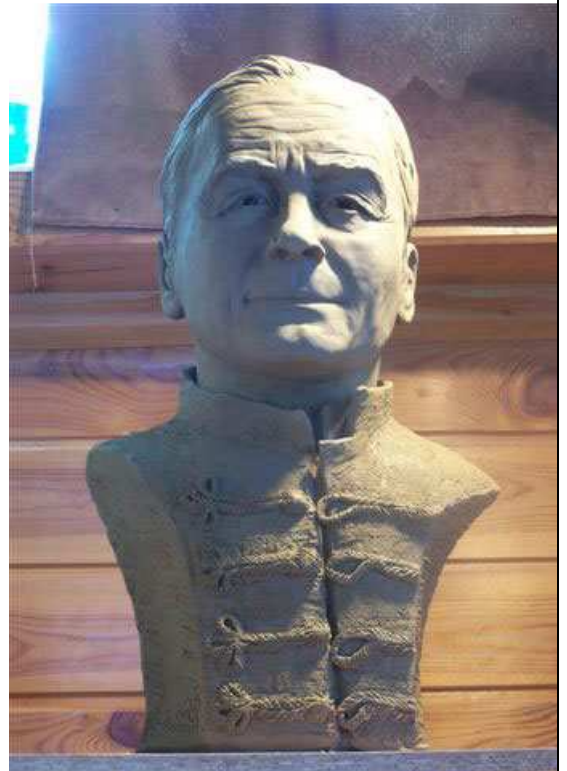
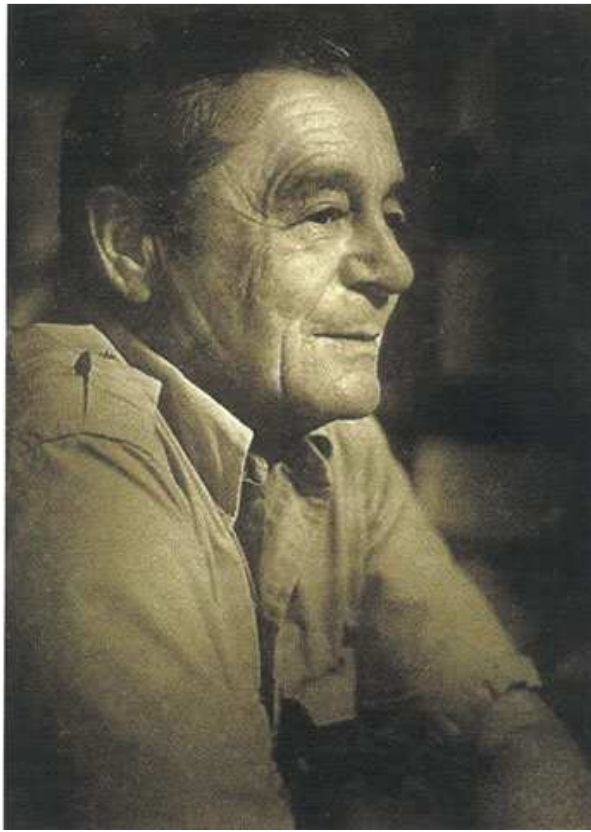
A Bocskai öltözet felfelé álló gallérja papi gallérra is emlékeztet, hiszen tudjuk évtizedekig papként prédikált az embereknek.

A lecsapott vállrész részben klasszikus formája, részben modern szabadsága, befejezetlensége a folytatás képzeletbeli lehetőségét jelenti. Mellben elvágni hiba lenne egy szárnyaló lelket, aki nem statikus kőbe zárt ember, hanem sziklaszilárd erős akarat, jellem, szeretet. Ezért a szobrom formájának az égbetörő felfelé ívelő formát választottam.

Mivel a víz szalad, a kő marad, ezért a víz-típusú emberekről nem kell megemlékeznünk, csak szaladjanak, tűnjenek az idő süllyesztőjében. A kövek azonban állanak örökléig. A kő mellé-mögé egy Erdélyben őshonos fenyőt ültetünk, hogy végre otthoni környezetbe kerüljön az író lelke, ha már életében nem térhetett vissza hazájába. Susogjon fenyője, mint ahogy regényeiben susognak fenyvesei.

A kő mögé (nevezzük sziklának, Istenszéke szirtjének, erdélyi tetőnek...) bokrokat terveztem.

Egy sor boróka (hogy télen is zöldelljen), hiszen a Hargita ősbokorokából áll. Előtte illatos nyári orgonák csoportját, mivel sokáig virítanak, keretezik az emlékhelyet és odavonzzák a környék rovarvilágát, pillangóit, méheket... Hadd legyen ez a hely egy kis szelete Wass Albert erdejének, vagy inkább az „Angyalok Tisztásának”, melyen játszódnak erdei meséi. Amikor messziről megpillantjuk nyár, platán és vadgesztenyefákkal keretezett tisztását, elindulunk felé. Közele miliójét meghittebb virágzó bokorcsoport ölelése védené.

A terméskőről: (szikláról)

Egy „óriás” (föld feletti része 150 cm.) szikla természetes mivoltában. A kő nem akar faragott talpzat lenni, márványosan csillogni, külsőségeivel ékeskedni. Büszke sziklaszál ő, hiszen aki ismeri Wass Albert szellemiségét, természetszeretetét, az rájön, hogy csak természetes talpzatra állítható a lelke (szobra).

Egy gyönyörű szikla a maga természetes ősi szépségében, melybe vésve ez áll:

„ A víz szalad, a kő marad,
a kő marad. „

Wass Albert

Ez a gondolat egyik leghíresebb versének mottója, melynek címe: Üzenet haza
A szoboravatáson ezt a verset mindenképpen föl kell olvasni, megfelelő interpretációban, hiszen sok minden kiderül Wass Albert csodálatos jelleméről, amelyet nem mindenki tud, például az, hogy megbocsájt még az őt igazságtalanul vádoló bűnösöknek is.

„És üzenem a volt barátaimnak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek.....”

Ez a vers egy Jézusi tanítás, méltó a magyarság szeretetvallásához, legyen példaképe minden magyar és nem magyar, minden gyarló és emelkedett léleknek. Wass Albert életműve vezesse az emberek lelkét, hogy mindenki, aki elolvas egy-egy gondolatot Tőle, váljék jobb emberré és vigye előre világunkat a felemelkedés felé.

Mint Wass Albert fáján a millió kis levél, úgy tartozunk, mi levelek, olvasói is össze általa, egyazon fához, az Igazság fájához.

Ennek szellemében alkottam meg szobortervemet, tisztelettel, nagy szeretettel és megrendüléssel,
hittel, reménnyel, hogy „lészen csillagfordulás”

Gábor Emese
Budakeszi képzőművész

Budakeszi, 2007.10.12.